

EVDS MCP Kullanım Kılavuzu

TCMB EVDS verilerine EVDS MCP üzerinden erişim rehberi

Genel Bilgiler ve Ön Koşullar

Elektronik Veri Dağıtım Sistemi (EVDS), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yayımlanan ekonomik ve finansal zaman serilerine erişim sağlayan bir veri platformudur. EVDS üzerinden döviz kurları, fiyat endeksleri, faiz oranları, para ve banka istatistikleri, ödemeler dengesi gibi birçok veri seti izlenebilir.

EVDS MCP, Model Context Protocol (MCP) standardı aracılığıyla yapay zekâ araçlarının EVDS verilerine erişimini kolaylaştıran bir köprüdür. EVDS MCP tek başına bir sohbet ekranı veya yapay zekâ modeli değildir; kullanılabilmesi için MCP destekleyen harici bir yapay zekâ uygulamasına ve tercih edilen bir yapay zekâ modeline ihtiyaç vardır. Yapay zekâ araçlarına bağlandığında EVDS MCP, kullanıcıların EVDS verilerini doğal dilde sorgulamasına ve analiz etmesine olanak tanır.

EVDS MCP'yi kullanabilmek için öncelikle kayıtlı bir EVDS kullanıcısı olmanız ve EVDS tarafından sağlanan API anahtarına sahip olmanız gerekir. EVDS MCP'yi kullananlar, **EVDS Kullanım Şartları'nı** okumuş, anlamış ve kabul etmiş sayılır. EVDS üyeliğiniz yoksa öncelikle EVDS ana sayfasından (<https://evds3.tcmb.gov.tr>) uygulamaya kayıt olunuz. Ardından, EVDS MCP bağlantısı sırasında kullanılacak API anahtarına ulaşmak için şu adımları izleyiniz:

1. EVDS arayüzünden **"Benim Sayfam"** bağlantısını seçiniz.
2. Kullanıcı adınızı ve parolanızı giriniz.
3. Kullanıcı adınıza tıklayarak açılan menüden **"Profilim"** sayfasına gidiniz.
4. Sayfanın alt bölümündeki **"API KEY KOPYALA"** seçeneğiyle API anahtarınıza ulaşınız.

EVDS MCP Bağlantısını kurabilmek için gerekli bilgiler ve adımlar için [Bağlantı Bilgileri](#) ve [Bağlantı Ayarları](#) bölümlerini inceleyiniz.

Bağlantı Bilgileri

Yapay Zekâ araçlarıyla EVDS MCP bağlantısı kurulması için ihtiyaç duyulan bağlantı ve kimlik doğrulama bilgileri aşağıda verilmiştir.

Alan	Değer
EVDS MCP Bağlantı Adresi	https://mcp.tcmb.gov.tr/tcmb-mcp/evds/mcp
Kimlik doğrulama	OAuth - Bağlantı sırasında EVDS API Anahtarı kullanılacaktır.
EVDS API anahtarı	EVDS profil sayfasından alınan, kullanıcıya özel anahtar.

Bağlantı Ayarları

EVDS MCP'ye, MCP bağlantısını destekleyen tüm yapay zekâ araçları üzerinden veya kendi geliştireceğiniz uygulamalar aracılığıyla erişebilirsiniz. Aşağıda, sık kullanılan bazı araçlarda EVDS MCP bağlantısı kurmak için izlenmesi gereken adımlar yer almaktadır.

Uyarı: Bir MCP bağlantısı eklendiğinde, yapay zekâ modeli bu aracı otomatik olarak kullanmaya başlar; bağlantı kapatılmadığı sürece model, gerek gördüğü durumlarda aracı sizden ayrıca onay almadan kendiliğinden çağırabilir.

ChatGPT

- Bağlantı sağlamak için öncelikle ChatGPT web sayfasına gidiniz ve üye girişi yapınız.
- Ayarlar bölümünde yer alan **“Plugins”** menüsünden **“Browse directory”** seçeneğini seçiniz.
- Bu menüde yeni bir eklenti oluşturmak için **“Add”** → **“Add Custom MCP Server”** seçeneğine basınız.
- Açılan ekranda MCP bağlantısını eklemek için gerekli bilgileri aşağıda verilen değerlerle doldurunuz ve **“I understand and want to continue”** seçeneğini işaretleyiniz. Ardından **“Create as a plugin”** tuşuna basarak işlemi tamamlayınız.

Alan	Değer
Name	EVDS
Description	EVDS MCP
Connection	https://mcp.tcmb.gov.tr/tcmb-mcp/evds/mcp
Authentication	OAuth

5. Ekleme işlemi tamamlandıktan sonra açılan ekranda **“Continue to EVDS”** seçeneğini seçiniz.
6. Tarayıcınızda açılan sayfada EVDS web sayfasından aldığınız EVDS API anahtarınızı giriniz ve ardından **“Doğrula ve Giriş Yap”** seçeneğine basınız.

Claude

1. Bağlantı sağlamak için öncelikle Claude web sayfasına gidiniz ve üye girişi yapınız.
2. Ardından ana sayfadan **“Customize” → “Connectors”** menüsüne ulaşınız.
3. Açılan sayfadan **“Add” → “Add Custom Connector”** seçeneğini seçiniz.
4. MCP bağlantısını eklemek için gerekli bilgileri aşağıda verilen değerlerle doldurunuz ve ardından **“Continue”** tuşuna basarak işlemi tamamlayınız.

Alan	Değer
İsim	EVDS
Bağlantı Adresi	https://mcp.tcmb.gov.tr/tcmb-mcp/evds/mcp

5. Gelen ekranda Authentication sekmesinde **“Sign in now”** kutucuğu işaretli olmalıdır. OAuth client başlığında ise **“Register automatically”** alanı seçili olmalıdır. Sonrasında **“Add”** seçeneğine basınız.
6. Açılan ekranda EVDS MCP sunucusuna bağlanmak için **“Connect”** seçeneğini basınız.
7. Tarayıcınızda açılan sayfada EVDS web sayfasından aldığınız EVDS API anahtarınızı giriniz ve ardından **“Doğrula ve Giriş Yap”** seçeneğine basınız.
8. Son olarak EVDS MCP bağlantısının doğru şekilde ayarlandığını teyit etmek için Claude üzerinde yeni bir konuşma oluşturunuz ve sol altta yer alan **“+” → “Connectors”** seçeneği altında EVDS bağlantısının görüldüğünü ve açık olduğunu doğrulayınız. Dilediğinizde buradan Aç/Kapat işlemini gerçekleştirebilirsiniz.

Claude Code

1. Aşağıdaki komutu çalıştırınız.

```
claude mcp add --transport http evds https://mcp.tcmb.gov.tr/tcmb-mcp/evds/mcp
```

2. Tarayıcıda açılan giriş penceresinde EVDS API Anahtarınızla giriş yapınız.

Gemini CLI

1. Aşağıdaki komutu çalıştırın.

```
gemini mcp add --transport http evds https://mcp.tcmb.gov.tr/tcmb-mcp/evds/mcp
```

2. Tarayıcıda açılan giriş penceresinde EVDS API Anahtarınızla giriş yapınız.

LMStudio

1. Bağlantı sağlamak için öncelikle LMStudio uygulamasına gidiniz.
2. Ardından **"Integrations"** menüsüne ulaşınız.
3. İlgili menüde **"Install"** seçeneğini seçiniz.
4. Açılan pencereden **"Edit mcp.json"** seçeneğini seçiniz.
5. Açılan ekranda aşağıda belirlen MCP ayarlarını giriniz ve kaydediniz.

```
{
  "mcpServers": {
    "evds": {
      "url": "https://mcp.tcmb.gov.tr/tcmb-mcp/evds/mcp"
    }
  }
}
```

6. Kaydetme işlemi sonrasında **"Integrations"** menüsü altında **"mcp/evds"** sekmesi görüntülenmelidir. Bu sekmenin altında yer alan **"Authenticate"** seçeneğini seçiniz.
7. Daha sonra açılan pencereden **"Trust and Open in Browser"** seçeneğini seçiniz.
8. Tarayıcınızda açılan sayfada EVDS web sayfasından aldığınız EVDS API anahtarınızı girin ve ardından **"Doğrula ve Giriş Yap"** seçeneğine basınız.
9. Giriş tamamlandıktan sonra LMStudio tarafından girişin başarılı olduğuna dair ekranı görüntüleyiniz ve kapatınız.

EVDS MCP Üzerinden Sunulan Araçlar

EVDS MCP ile istenen veriler genel itibariyle dört araçlık bir sırayla keşfedilir. Bu araçları kullanıcılar doğrudan çalıştırmaz, araçlar ihtiyaca göre yapay zekâ tarafından otomatik olarak kullanılır. Kullanılan Yapay zekâ modeli, kullanıcının sorgusuna göre çağırılması gereken araçlara ve parametrelerine kendisi karar verir. EVDS MCP üzerinden sunulan araç listesi ve işlevleri aşağıda verilmiştir.

Sıra	Araç	İşlev
1	list_categories	EVDS konu kategorilerini listeler.

2	list_datagroups	Seçilen kategori altındaki veri gruplarını listeler. Arama kriteri verildiği taktirde, kriterle uyumlu bilgiler getirilir.
3	list_series	Seçilen veri grubundaki serileri ve seri kodlarını listeler.
4	get_series_data	Seçilen seri kodu, tarih aralığı ve parametreler için veriyi getirir. Birden fazla seri için işlem yapılabilir.

Kullanım rnekleri ve nerileri

EVDS MCP bağlantısı tamamlandıktan sonra, yapay zekâ aracınızın sohbet ekranına doğal dilde sorular yazarak EVDS verilerini sorgulayabilirsiniz. Yapay zekâ modeli, sorunuza uygun veri setlerini EVDS üzerinden otonom şekilde bulur, ilgili serileri eker ve sonuçları anlaşılır biçimde sunar. Aşağıda rnek sorgular yer almaktadır:

Veri sorgulama ve analiz:

- 2024 yılından bu yana dolar ve euro değişimi aylık bazda grafikte göster.
- Son bir yılda konut fiyat endeksi ve yeni kiracı endeksini karşılaştır ve grafikte göster.
- Türkiye'de enflasyon beklentilerinin son iki yıldaki seyrini merak ediyorum. Piyasa katılımcılarının 12 ay ve 24 ay sonrasına ilişkin enflasyon beklentileri ile reel sektör ve hanehalkının 12 ay sonrası enflasyon beklentilerini Nisan 2024'ten Nisan 2026'ya kadar aylık olarak getir. Piyasa katılımcıları beklentilerini bir grafikte, reel sektör ve hanehalkı beklentilerini ayrı bir grafikte göster. 2026 yılında beklentilerde eğilim değişikliği var mı? Değişimi sayısal olarak göster.

EVDS Veri keşfi:

- "EVDS'de hangi ana veri kategorileri bulunuyor?"
- "EVDS'de ödeme sistemleriyle ilgili hangi seriler mevcut?"

Yapay zekâ modelinden isabetli sonuçlar alabilmek için, sorgunuzu açık ve belirgin biçimde yazınız. Sorgularınızı hazırlarken aşağıdaki noktalara dikkat etmeniz önerilir:

- **Veriyi net tanımlayın:** Hangi veriye ihtiyaç duyduğunuzu açıkça belirtiniz. Örneğin "kur verisi" yerine "USD/TRY satış kuru" "konut verisi" yerine "Konut Fiyat Endeksi" gibi daha belirgin ifadeler kullanınız.
- **Veri aralığını belirtin:** İlgilendiğiniz dönemi açıkça yazınız (r. "son 6 ay", "2024–2026 arası", "2024 yılı ikinci çeyreği"). Aralık belirtilmediğinde model varsayılan bir dönem seçebilir ve bu, beklentinizle örtüşmeyebilir veya eksik veri getirilmesine sebep olabilir.

- **Veri sıklığını belirtin:** Eğer verinin özel bir sıklıkta (günlük, haftalık, aylık veya yıllık) istiyorsanız bunu açıkça belirtiniz. Aynı seri farklı sıklıklarda sunulabildiğinden, bu bilgi doğru sonuca ulaşmayı kolaylaştırır.
- **Beklediğiniz çıktıyı tarif edin:** Sonucun tablo, grafik, özet ya da yorum içeren bir analiz olarak mı sunulmasını istediğinizi belirtiniz.

Örneğin, "Enflasyon verilerini göster" yerine "2023 Ocak – 2025 Aralık arası TÜFE yıllık değişim oranlarını aylık sıklıkta tablo hâlinde göster." biçiminde bir sorgu, çok daha isabetli sonuç verecektir.

Sorgunuz yeterince açık olmadığında ya da uygun seri bulunamadığında yapay zekâ modeli sizden ek bilgi isteyebilir veya benzer serileri önerebilir. Bu durumda sorgunuzu yukarıdaki noktalar doğrultusunda ayrıntılandırarak yeniden deneyebilirsiniz.

Bilgi ve Destek

Belgede belirtilen bilgilere ek olarak her türlü soru ve destek talebi için **evds@tcmb.gov.tr** eposta adresi üzerinden iletişime geçebilirsiniz.